Ofen Pesth

Půst Tě-lesný.

Jak nám gē potřebný k nábytí a dosaženj žiwota wěčného /

kratce z Nowého y Staré° Zákona y Písem Doktoruw Swatých pozna-menany, sebraný, a wydaný Lé-ta Páně 1601.

Skrze

Bartholoměge Paprocké° z Glo-gol a Paprocké Wole.

Qui à Paradisi gaudijs per cibū ceci dimus, ad hæc in quantùm possumus per abstinentiā resurgam⁹, Greg. homil.

Na Erb Wyſoce Vrozenych Panuw Panuw z Sſternberka Gichmiloſti.

HAko ſſyroce Swět Nebe okrýwa
Yako řeč Lidſká w něm ſlyſſana býwá
Tak Hwězda tato na ně wſſechněm ſwjti
Kteréž začátku nemáme paměti,
Králowſtwij Cžeſké zná od nj vžitek
Wolnoſti, práw ſwých / y pořádek wſſecek,
Nebylo nikda proměny w té měře
Etnoſt tam kde zwýkla miſto wždycky beře.

Wyſoce Vrozenym Panum / Panum / Panu Adamowi na Bechyni a Sedlcy / G. M. Rzijmſkého Cyſaře / Vherſkeho a Cžeſkého Krále Raddě, a Neywyžſſymu Sudimu Zemſkému Králowſtwij Cžeſkého : Panu Sſteffanowi Girzijmu z Sſternbergka a na Koſtolopřtech / Gehomiloſti Rzjmſké° Cyſaře Vherſké° a Cžeſkeho Krále Raddě, a Preſydentu zřizené Komory Cžeſké / Bratrim wlaſtnjm z Sſternbergka, a Panů ſwým miloſtiwým, wſſeliké° potěſſenj od Pána Boha na čaſy wěčné winſſuge.

NEžkoli wěc geſt weliká, miloſtiwj Pánj, Cžlowěku ſproſtnému od Wrchnoſti Cýrkwe ſwaté k tomu nepowolanému, ſlowem Páně zaneprazdňowati Pero ſwé / wſſak že mne k tomu nutká napomenuti Rzehoře Swatého, kterýž tak mluwij: *qui alieno profectui minimè proficit, carbo eſt. qui verò alijs rectam viam vivendi monſtrat, lampas eſt, quia ſibi ardet, & alijs lucet;* z takowého naučenj a Raddy, miloſtiwj Pánj, přiſtaupila k myſli mé naklonnoſt

ta / že gsem směl y Pušt tento na gewo wydati / mage také pozor na slowa a poručenj Swatého Jeronyma, zněgjcy takto: *Quoniam latratu canum non solùm baculo, deterrenda est rabies Luporum* / kteřjž, yak Swatý Kryzostom mluwj; *Fidem prædicant, & infideliter agunt, pacem alijs dant & sibi non habent, veritatem laudant et mendacium diligunt.* Ale proti těm snadno gest mluwiti / snadno odepřiti takowému bludu: Neb dij Swatý Rzehoř *super Ezechiel: homil. 6. Quod de scripturis sacris authoritatem non habet, eadem facilitate contemnitur,* nebo *scriptura* obogiho Zákona, & *monendo recta est, promittendo alta, & minando terribilis.* Kdo newažuge naučenj Cýrkwe Swaté / kdo Pisma Zákona obogiho newsſetřuge / *restat ut ejus prædicatio contemnatur:* Potřeba mjti bázeň Božij před Očima, kdo s takowými wěcmi na swětlo wycházeti chce / giným naučenj dáwat, gsa sám w Zákoně nezběhli, nepřislussná a nepřináležita wěc gest.

Swatý Jeronym pissyc *in Leviticum* takto mluwij. *Si quis eruditus in lege Domini, potest alios erudire, at tamen non debet aßignare prudentiæ suæ*

ingenioq;

ingenioq; quod poßidet, sed gratias agat primùm Domino, qui cuncta largitur, deinde Sacerdotibus ac ministris Christi, à quibus doctus est: si enim non egerit gratias, sed scientiam vendicauerit sibi, in penuria maledicetur: s welkým strachem a bázni Božij w tom sobě počinati potřebi, kdo chce giným nětco k naučenj podati / tak připowjdanjm, yako w písmě. Protož yá poznáwagic nehodnost mau w tom, oznámil gsem to neyprwe Wrchnosti Cýrkwe Swaté obecné / ne mým wtipem, ale Božským zřjzenjm sebránj Postu toho od rozmnožitelůw Owčince Božjho vstanoweného / nečinice se včitelem / ale toliko prawdy Cýrkwe swaté a wůle Božj vkazatelem / yako Včedlnjk Spráwcůw a Ssaffářůw Cýrkwe této Swaté / když o to nestogim, aniž na to co dbám byť pak y Nepřátele gegi Nepřáteli mými byli, wedle swého obyčege starobilého, kterýž býwa mezy nimi yakž prawi Swatý Jeronym: *Liberè enim & juxta fidem veram sine adulatione Christum prædicantes, & gesta pravæ vitæ arguentes, gratiam non habent apud homines.* Yá to vkázawssy a podawssy neyprwe k rozsudku Cýrkwe Swaté obecné

Wrchnosti, kteráž toliko sama prawdu vznáwa a nj zassuge / nezdálo mi se za dobré tuto prácy zanechat / ale gi *in publico* postawit / aby spatřili ti, gessto proti vstanowenj Cýrkwe Vsta swá nestydliwě otwiragi / že to činj ne k gegi hanbě, ale k swé potupě wěčné. Těm také kteřjž dokonále o tom newědi před Oči se klade / wedle slow Swatého Augustýna / aby w tõ byli ostřeženj: Neb on dj. *Non omnis qui ignorat immunis est à pœna, ille solus ignorans potest excusari à pœna, qui quod disceret non invenit; illis autem ignosci non poterit, qui habentes à quo discerent, operam non dederunt.* Protož yak gsem powěděl / nepřislussy aby takowý Půst temné mjsto měl / nechť wedle slow spasytele nasscho v Swatého Mathausse *cap: 5.* napsaných, to mjsto zakryté nebude / neb gest *supra montem positum*; nechť wssyckni o něm wědi / nechť do něho nahljdnau / z wlastnjho pjsma Swatého, z naučenj Cýrkwe Swaté gedenkaždý ge pozná, a k tomu ozdobené gest Tytule Wrchnosti w Králowstwj tomto, netoliko na tento čas Panuw wywyssených, ale y od mnoha Set Let z welikých a wzácných skutkuw wznessených / kte

řjž o to se snažili *non ut noscerent multos, sed ne cuiqs essent ignoti.* Což se až posawád při potomcych spatřuge. Ale abych to vkázal patrně / zanechage giné předky kteřjž do Králowstwj tohoto zagechali od času dáwnjho / od Cžtyr Set Let toliko začnu abych slowa Kronykami stwrdil.

Za Panowánj Krále Wáclawa w Cžechách / w Polsstě za Boleslawa stydliwého / na Slizku za Gindřicha Bradatého: Pan Jaroslaw z Sstern-bergka, wyslán byl od Krále swého s Wogskem proti nescislnému počtu Pohanuw, to gest, Pětkrát Sto Tisyc / nad kterýmžto byli gsau Peta a Baty předloženj. Ti když Ruské, Polské, Podolské Kraginy přessli, y Slyzsko splundrowali, a do Morawy tolikéž wtrhli, o Lidu Cžeském dowěděli se w Holomaucy / a tu teprwa bitwu s njm swesti vmjnili / mezy kteréž Heytman onen sláwy nesmrtedlné hodný wskočil na Konj swém, a zabil Rohatinau neypřednějssýho Tatařina wůdce gegich, tak že ledwa z Koně vpadna scepeněl. Kterauzto smělosti Wogsku Srdce odňal y ge wssecky hrdinstwjm timto rozehnal. Za cež wzal obdarowánj hogné od Krále Wacslawa,

totižto Krag geden w Morawě kdež wystawěl Zámek řečený Sternberk y Klásster ke cti a chwále Pánu Bohu, řádu a *Regule* Swatého Augustyna. Geden z potomkuw geho Pan Albrecht: genž Biskupem byl Magdeburským a Litomysslským.

Léta Páně 1277. Pan Jaroslaw Syn wegš gmenowaného Pana Jaroslawa w ony časy nepokogné / když Knjžat mnoho w Czechách bylo z Krwe Libusse a Přemysla, s Panem Burchardem z Klingeberku obzwlásstně *Omagium* Králi Wácslawowi včinili / pokog s Panem Gindřichem z Rožmbergka zachowati připowěděli, y se wssym Rodě geho: z čehož se vkazuge starožitnost a weliká wzácnost Rodu Wassymilosti w Czechách. K tomu geden Magestát mezy Listmi Gichmilosti Panuw z Hazmburgka nalezený, wyprawuge welikau naklonnost k Matce swé Cýrkwi Swaté, a ničimž giným se trestat nedopustili kdyžby w čem prowinnili gednom z hola *excommunicatione summi Pontificis*, a Adolssa Magdeburského, Thobiásse Pražského, Theodoryka Holomauckého Biskupuw.

O giných na tento čas nechcy ssyroce zmjnku či-

niti

niti, kteřjž Raddami Králowskými slauli / krátce připomenu Pana Zdeňka z Sternbergka, genž byl Raddau Krále Ottakara, a pochowán w Plznj / yakž Kámen Hrobnj to vkazuge / tolikéž Pana Wogtěcha z Sternbergka, genž byl Raddau Wáclawa Krále okolo Léta Páně 1300. y Pana Zdeňka, kterýž byl Raddau Jana Krále / kterémužto Zdeňkowi Thobiáš z Benessowa darowal Benessow se wssjm přjslussenstwjm / yakožto Přiteli a přibuznému swému.

Gmenowaný Pan Zdeněk, yakožto Pán na Konopisstí a Benessowě, s Panem Wogtěchem Syně Pana Petra z Sternbergka / nařjdili pro Klásster Benessowský plat wěčný, Deset Kop na cle. Potomně tolikéž Pan Wogtěch we Wsy Wránowě k Kostelu Apossstoluw Božjch a Swaté Panny Doroty darowal Platu wěčného Pět Kop gr:

Ten též Pan Wogtěch z Sternbergka Klássteru Swatéº Frantisska w Praze darowal platu Dwadceti Kop, dne pátého Března, w Létu Božjm 1401.

Pan Smil z Sternbergka dal také Sest Kop platu k Kostelu wssech Swatých a Swaté Panny

Kateřiny w Třebechowicych s Manželkau swau Pani Anyžkau z Raudnice. Nápodobně včinil Pã Gindřich z Ssternberka a na Plané Kostelu w Plány.

Zdaliž tuto pominauti náleži w Hrdinských skutcych Pána welmi slawného, Pana Kunáta z Sstern-bergka / kterýž při Josstowi y Prokopowi Margkhrabich Morawských, proti Vhrum s nemalým počtem Služebnjkuw wygewssy, s ginými mnohými Pány, Nepřáteli na Hlawu porazyl. o čemž wypravuge Hágek: zahynulo tehdáž Vhruw půl Páta Tisyce, a půl Cztwrta Tisyce gich zagato, kteřjž wssickni do Holomauce přiwedenj.

Hodny také wěčné paměti Pan Petr z Ssternbergka, Mistr Přeworstwj Strakonického, a Pan Wácslaw Stregc geho genž se psal z Lestna, kteřjž Žižku s geho pomocnjky porazyli a přemohli tak že sám Žižka ledwa vssel z Rukau gich. O čemž Hágek w Listu 377. obssjrněgi pisse w takowý smysl. Pan Petr z Ssternbergka a na Konopissti / genž byl při Zygkmundowi Cysaři a Králi Czeském proti tomu baukliwému Nepřiteli Žižkowi a Táborum, wel

mi se

mi se odporně postawil, z kteréhožto strany měl dru-
hý Regiment pod swau spráwau Pan Wácslaw z
Sternbergka na Lestně, w třetím Janek Swjdnický
Regimentu, w čtwrtym Pan Albrecht z Donina/ ti
Táborum welmi byli sylnj kteréž y rozehnali, a množ-
stwj gich zbili. Ten Pan Petr z Sternbergka za-
mordowán pod Prahau statečně sobě počinagic pro-
ti Nepříteli, když Cysař Zygkmund Prahy z mocy
dostati vsylowal.

Pan Aleš z Sternbergka wěrná Radda Zyg-
kmunda Cysaře, při dobywánj Králowstwj Czeského
wěrně se a statečně při Králi swým chowal, a od něho
na Sněm obecný z Vher s Panem Putau z Cza-
stolowic poslán.

O Panu Zdeňkowi z Sternbergka a na Kono-
pisstí týž Hagek zmjnku čini, kterak w čínech Wo-
genských Pánem byl wznessenym a slawným. Ten
na žádost Knjžat Missenských, když mezy sebau
Wálku měli, Regiment Lidu wywedl, a potomně v
Milčina Tábory a Syrotky porazyl. Poslán potom
od Krále Ladislawa do Frankregchu pro Manželku/
ale nesstiastně, nebo w tom Ladislaw vmřel, a on

 subtyl-

ſubtylnými ſliby wywedl wſſecky Poſli z Vher, z Rakaus a z Czech wyſlané z Frankregchu, a to geſſtě od Krále Frantſkého hogně a bohatě obdarowáné. O čemž obſſyrněgi kronyky, při Létu Páně 1457. wyprawugi.

Tohoto Pana Zdeňka Dceru gménem Kunegundu pogal byl za Manželku Giři z Kunſtatu genž byl potomně Králem Czeſkým: od ni poſſli Synowé od kterýchž počátek magi Knjžata Minſtrberſká, a Dcery tolikéž tři, Kateřina, Zdena, a Barbora: Prwnj dána w Staw Manželſky Mathiáſſowi Králi Vherſkému / Druhá Wogtěchowi Knjžeti Saſkému / a třeti Gindřichowi z Lippého Neywyžſſymu a dědičnému Marſſálku Králowſtwi Czeſké°. Tento gmenowaný Pán, mage takowě ſpřjzněnj s Králem Giřjm / cožkoli widěl býti ſſkodliwého wlaſti to aby odwržené bylo o to ſe ſnažně ſtaral ſewſſym Rodem ſwým, yakožto *veri patres Patriæ*, wedle wyprawowánj Kronyk.

Pan Zdeněk z Sſternbergka w Létu Páně 1490. založil Kláſſter w Bechyni o čemž wyprawugi obſſýrněgi paměti Kláſſtera gmenowaného.

O Panu

O Panu Jaroslawowi z Sſternbergka Heytmanu Krage Plzenſké° a Rakownjckého zmjnku činj paměti Oseckého Kláſſtera, dáwagice gemu Tytul takowý. *Vobis magnificentiſsimæ Nobilitatis Domino Domino Iaroslao de Sſternberk, inclyto Regni Bohemiæ Baroni, nec non veſtræ conthorali Dominæ Elizabethæ de Gerow nec non filijs, Domino Zdenkoni Ladiſlao, Ioanni Georgio Henrico Alberto, filiabus Catharinæ & Annæ &c.*

Pan Ladiſlaw Syn tohoto Pana Jaroslawa byl Kancliřem Králowſtwj Cžeſkého, za Panowánj Krále Wladiſlawa / od kteréhož byl včiněn *Gubernatorem* Králowſtwij téhož y Poručnjkem společně s Zygkmundem Prwnjm Králem Polſkým, Děti geho, totiž Ludwjka Krále Vherſkého a Cžeſkého a Anny Manželky Cysaře Ferdynanda: a ten vmřel Léta Páně 1521. gſauc prawým Otcem Králowſtwij toho.

Aniž tuto pominauti ſluſſy Děda Waſſichmiloſti Pana Adama z Sſternbergka na Konopiſſti kterýž vmřel Neywyžſſym Komornjkem Králowſtwj Cžeſkého ɀc. genž byl někdy potwrzowal Liſty Bene-

ssowským / yakož nápodobně Pan Zdeněk Pan Jaroslaw, a Pan Giřj z Sstembergka byli včinili: Ten Benessow wynesla z Rodu Wassymilosti Vrozená Pani Pani Elisska z Ssternbergka Dcera Pana Jana Wlastnjho Streyce W. M. do Rodu Panuw z Kunowic a na Vherském Brodě.

Wěčné také paměti hoden Pan Ladislaw na Zelene Hoře, kteréhožto potomka widime mjsta slawných Předkuw swých w Raddě Cysařské zastupowati na Saudu Komornjm.

Aniž giné hoden sláwy Pan Zdeněk z Ssternbergka na Blatny a na Lnářech Neymileyssy Pan Otec Wassychmilosti, kterýž sám chranic Wlast swau milau sewssy možnosti y Syny po sobě zanechal takowé, totiž Wassemilosti, kteřjž yak pilně a wěrně Králowstwj tomuto slaužiti ráčite, wssem *benignitatem & humanitatem* vkazugice to netoliko Oči Králowské ale y wssech obywateluw Země vznáwagi/ vtěssenj Lidem a přistup snadný w odbywánj a prospěssný činjce. Za čež yaké poděkowánj, yaké za Wassemilosti k Pánu Bohu prozby se činj, o tom gedenkaždý wj a konečně nahraditi Pán Bůh to wsse Wassymilo-

stem

stem y Potomkům Wassymilosti ráči. Nebo nenadarmo napsal *Caßiodorus in Epist: beatus est de cujus culmine amicis datur lætitia:* W takowé spůsoby Potomky swé wprawowati ráčite, wědauce že *omnibus est odio crudelitas, & amori pietas & clementia.* Při té tehdy tak weliké a možné hůře a wšsé k přistupu snadně položil gsem tuto prácy mau, aby k nj Lide byli naklonněgssy/ čtauce napřed o Předcych Wassymilosti a vwažugice wzáctnost a maudrost gich že se žádne giné *Sinagogi* gednom Cýrkwe Swaté nepřidrželi, a pro ni y Statek y Hrdlo položiti hotowi byli: w čemž že ge Wassimilost následowati ráčite / yá směle při Wassimilosti Pero swé stawjm / wěda co Jeronym Swatý mluwij: *Magnum crimen est, Dei tacere sermones, ob triplicem causam, vel propter timorem, vel propter pigritiam, vel propter adulationem.* Neb ten též dále dij: *Liberè juxta fidem veram sine adulatione Christum prædicantes, & gesta pravæ vitæ arguentes, gratiam non habent apud homines.* A protož že gsem zwykl z mladosti o prawdu Pero swé tržiti y w starosti mně při tom zustáwati slussy, wedle *Pliniusa: quatenus*

 nobis

nobis denegatur diu vivere, relinquamus aliquid quo nos vixisse testemur. Podáwani tehdy W. M. sepsánj Postu tohoto, winssugic Wassimilosti dlauhého Panowánj, y toho, abysste geg wedle obyčege Předkuw swých w dobrém zdrawi wykonati, y w sláwě a wzáctnosti na mnohé časy s potomky swými setrwati ráčili. Což Wassimilosti rač dáti ten genž gest Králem nad Králi, Pánem nad Pány, Bůh od wěčnosti AMEN. *Datum Pragæ 14. Februarij Anno 1601.*

Wassych milosti

Powolny Služebnjk

Bartholoměg Paprocký z Glogol a z Paprocké Woli.

K Čztená-

K Cztenáři laſkawému.

ZJe ſe mnohé wěcy Latinſkým Jazykem kladau w Poſtu tomto ſlußné přičiny mne k tomu při wozugi, mezy njmiž tato obzwláßtnj abych to ne ſwé býti wymyßlenj ani Kněži proſtých vká⸗zal, ale neyprwe Boha ſameho Stwořitele Nebe y Země, a potom potwrzenj toho / od Syna ge° milého a Cýrkwe Swaté obecné, k čemuž Duch ſwatý / yakožto od obau pocházegjcy, Spráwce gegi, ſkrz ſwé w ni poſazené potahuge wßecky wěr⸗né wyznawače gména Božijho, přegic gim toho / aby wezmauce na ſe Terč wůry ſwaté přemocy mohli wßecky ohniwé a ßkodliwé střeli Nepřite⸗le naßeho, yakž Swaty Pawel k Effezſkým o tom mluwij: wßak nic méně, to wße takowým ſpuſobem napſáno geſt, že ten kterýž Latinſkého Jazyku nerozumi / může předce čjſti ſmyſlem do⸗brým, opuſtiwße to, cožkoli Latinſkým Jazykem wyſloweno geſt. Vale.

Půst Tělesný

Yak nám gest potřebný k nabyti a dosaženj žiwota wěčného.

Desiderium escæ genuit inobedientiam; et gustus suavis expulit primum hominem de paradiso.

Poslauchegme Křestiané laskawi, co nám pjsma a paměti Swatých předkládagi / že zbytečná chtiwost pokrmu splodila neposlussenstwij / a kosstowánj Owotce pěkného, wyhnalo prwnjho Człowěka z Ráge. A protož mlůwij Swatý Řehoř in moralibus: Žě my nosyme Prowaz na se / nosyme a hogně wychowáwame Nepřitele nasseho / Tělo nasse w hřijchu narozené, w hřijchu wychowané, welmi zkažené hned z počátku / ale mnohém wjce zlým obyčegem zepsowané / a proto tak proti Duchu boguge, proti němu repce / žádného naučenj, kterézby gemu ku požitku bylo, přigjti nechce / y tak we wssem protiwné gest / že ani Rozumu neposlaucha, ani žádnau bázni k tomu se přinutkati nedá. Což pro Boha žiwého činiti máme s takowým Nepřitelem? Držme ho na Uzdě / nedegme mu wůle / aby aspoň w ty dni swaté poslussen byl Duchu, kterýžto gsau yako decimæ neb desátky Roku gedného

každého / w njchžto Cýrkew swatá magic swé potěssenj, prospěwuge w Pjsničkách, chwálu wzdáwagicých, takto: Dies absoluti prætereunt, dies venerabiles redeunt, tempus advenit sobrium, quæramus puro corde Dominum: Dnowé swýwolnj pominuli / dnowé chwalitebnj se nawrátili / nastal nám čas střízliwý / hledegmež Pána Srdcy čistým.

W ten smysl rowně Joel Prorok w Rozdjlu druhém wolá na oný Zidy, řkauce: Convertimini ad me in toto corde vestro, in jejunio & planctu & fletu. Obráťte se ke mně ze wsseho Srdce wassého, w Postu, nařjkánj a w pláči.

Na mnohých mjstech w Starém Zákoně, wolali o to k Pánu Prorocy / a Lid nabádali, aby čas takowý sobě uložil, w němžby Pánu něyakau pokoru prokázali / k čemuž když nepowolowali / ptá se gich Prorok Zacharyáš gménem Panským cap: 7. řkauce: Nunquid jejunium jejunastis mihi: Zdaliž gste zachowali Pust můg? Gesstě sobě Zidé to měli za hřjch wssednj / neposlauchali ani to. Pročež mluwil potomně k njm y Ezdráš, a připomenul mjsto, řká: cap: 8. Prædicavi tibi jejunium juxta flumen Ahawa, ut affligeremur coram Domino Deo nostro, & peteremus ab eo viam rectam nobis & filijs nostris, universæq; Substantiæ nostræ. Oznamowal gsem wám a předkládal Pust u Rzeky Ahawa / abychom se sužowali před Pánem Bohem nassým / a žádali od něho cesty dobré, nám y Synum nassým, y wssemu Statku nassemu.

Pamatowal na to onen Swatý Král Dawid, že totižto Pán takowé sauženj welice sobě oblibuge: Pročež y on

toho

toho nenechal, yakž sám o sobě mluwij w Zialmu 34. humiliabam in jejunio animam meam. Snjžil gsem Postě Dussy mau / a wssak čeho se nedostáwalo: Upadl před Pánem w těžký hřjch / neposlauchal Pán křiku geho, a to konečně proto, yako Eccles: mluwij cap: 34. qui baptisatur à mortuo, & iterum tangit mortuum, quid prodest lavatio ejus? Sic homo qui jejunat in peccatis suis, & iterum eadem faciens, quid proficit humiliando se? orationē ejus quis exaudit? Kdo se vmyge gednau dotegkagic se vmrlého, a po druhé téhož se dotegka / co mu spomuže ono vmeywánj?

Potřeba Srdce čisté Pánu vkázat/nebo mluwij skrz Jeremiásse: Cum jejunaverint, non audiam preces eorum. Když se postiti budau/nevslyssym hlasu Modlitby gegich / proto y Dawid nebyl hned od Pána wyslyssan, pozustáwala w mysli geho něyaká překážka, až wyhnal z sebe a wysussyl Postem wsselikau zlost a neprawost Pánu nepřigemnau prostředkem tim, kterýž Pán Nebe y Země w Národu Lidském mjti chce, o kterémžto Postu swým mluwj Dawid w Zialmu 108. Genua mea infirmata sunt à Jejunio, & Caro mea immutata est propter oleum. Kolena má zmožená gsau od Postu, a Tělo mé změněné gest pro Oleg. Tu nechť porozumiwá gedenkaždý / že w Postě musy býti rozdil w Pokrmu / a ne tak, yak Pseudo Apostoli mjti chtěgi. Ale k tomu Postu potřebi gest připrawiti se gináče / daremný bude, dokawád se neponjžime w Srdcech nassych Pánu / přjgde to na nás, co se stalo Zidum oným, o njchž Esay: cap: 58. zmjnku činj; quare jejuna

vimus

vimus & non aspexisti: humiliavimus animas nostras & nescisti. Proč gsme se postili a nepatřil gsy na to: snjžili gsme Dusse násse, a newěděl gsy o tom. Posleчhnj yaká gim na to odpowěd dána.

Ecce in die Iejunij vestri invenitur Voluntas vestra, & omnes debitores vestros repetistis; Ecce ad lites & contentiones jejunatis, & percutitis pugno impiè, nolite jejunare sicut usq; ad hanc diem, ut audiatur in excelso clamor vester; Nunquid tale est jejunium quod elegi: per diem affligere animam suam: Nunquid contorquere quasi circulum caput suum, & saccum & cinerem sternere: Nunquid istud vocamus Iejunium & diem acceptabilem Domino: Hle w den Postu wasseho/nacházy se při wás wsseliká zlá wůle, wssecky dlužnjky wásse w ten čas vtiskáte / hle postite se k swáru a wádě/ y zlobiwě se pěstmi tepete: Nepostte se yak gste se postili až posawád / aby byl slissán na wysosti křik wáš; Zdaliž takowý gest Půst / který gsem sobě oblibil a wybral / přes den trápiti Dussy swau, obwinauti yako w Kolo Pytlem Hlawu swau, a Popel sypati / zdaliž to gmenowati budeme Postem, a dnem přigemným Pánu Bohu:

Tu se tehdy na tom zastawugi nowi Aposstole / že Půst nemá býti gednom srdečný / Břichu křiwdy čjnjti nechtěgi, a toliko k těm slowum směkugi; kteréž Izayáš ibidem mluwj: Nonne hoc est magis jejunium quod elegi: dissolue colligationes impietatis, solve fasciculos deprimentes, dimitte eos qui confracti sunt liberos, & omne onus disrumpe, frange esurienti panem tuum, & egenos vagosq;

 induc

induc in domum tuam, cum videris nudum operi eum, & carnem tuam ne despexeris. Zdaliž ten neni wětšfy Půst/ který gsem yá wybral? Rozpust shromaždění zlosti swých/ rozwaž vtrápené a sužené/ Snopky/ to gest, lid sužowaný/ wypusť swobodně zagatého, a slož z njch wsseliké Břemeno/ vlom lačnému chleba swého/ pust do Domu twého chudé a poběhlce/ když spatříš nahého, přioděg ho, a nepohrdeg Tělem twým: Včiň aspoň něco z toho/ nebo to zachoweg co mluwj Prorok/ nebo coť porauči Cýrkew Swatá.

Kdo se Postí/ Tělo swé poniženjm srdečným sužuge, musy také zemdlený býti na Těle, a njti Srdce ku Pánu naklonněgssy. Nebo oná Wdowa Swatá Judyt dobře o tom smegsslela, když Zidy w čas oblezenj k Pokánj napominala slowy takowými: Scitote quoniam exaudiet Dominus preces vestras, si manentes permanseritis in jejunijs & orationibus in conspectu Domini. Wězte že vslyssy Pán prozby wásse/ gestliže setrwáte w Postu a w Modlitbách před obličegem Páně.

Ljbilo se to Spasyteli nassemu, když kdo zachowáwal Půst náležitě/ yakž to wyprawuge Swatý Lukáš cap: 6. Beati qui nunc esuritis, quia saturabimni: Blahoslawenij kteřijž nyni lačnjte/ neb budete nasyceni.

Apoštol Páně Swatý Pawel mluwij: pissyc k Korynt-ským: In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros in Vigilijs, in jejunijs: We wssem se chowegme, yakž náleži na služebnjky Božské w bděnj a w Postu. Tu pozorug/ že ne wždy do hrdla ljti porauči/ aniž wždy do

Břicha

Břicha cpáti, což se koli ljbi.

K tomu smčřugi slowa Páně / kteráž napsal Swatý Mathauš cap: 6. Cum jejunatis, nolite fieri sicut Hypocritæ tristes; exterminant enim facies suas, ut videantur ab hominibus jejunantes. Když se postite, nebuďte yako Hypokrytowé smutnj, kteřjž vkazugi proměnu Twářnosti swé, aby Lidé wěděli a znali že se postj: a proto dáwa naučenj ibidem.

Tu autem cum jejunas unge caput tuum & faciem tuã lava ne videaris hominibus jejunans. Sed Patri tuo qui est in abscondito, & Pater tuus qui est in abscondito reddet tibi. Ty pak když se postiš, namaž Hlawu twau, y Twář vmeg / aby se lidem w tom znáti nedal, že se postiš / toliko Otcy twému, genž gest w tegnosti, a Otec twůg, kterýž o tom wěděti bude, w tegnosti nahradi tobě. Z toho rozuměg že Spasytel twůg poraučj se postiti, a to gest Pokánj newidomé / ginj skutkowé, o njchž swrchu mluweno, gsau Pokánj widomá: Nebo dáwaššli Almužnu / byť y neyskrytěgi, předce dwa oto wědj na Zemi / když zagaté pro pustiš, když nahého přioděgeš, do Domu Pautnjka přigmeš, to gsau opera bona neboližto skutkowé chwalitebnj a dobřj / neni žádny Pust / gestliže nedychtiš po marnosti, y to gsau wěcy neskryte / ale když se postiš tegně to a skryte včiniti můžeš, tak že toliko sám Otec Nebeský na wysosti o tom wěděti bude.

Wěz pak že ten kterýž tebe od Postu odwozuge žádny giný neni gednom Satan Nepřitel twůg, a neb někdo od něho wyslaný: Nebo wi yakby ty se prawdiwě postiti

chtěl

chtěl, žeby k tobě wjce žádného Práwa, žádného přjstupu nijti nemohl / anižk které marnosti přiwesti, proto to vkazuge, že Pust gednom gest wymyssleni Kněžské, a že neni od Boha nařizený neb přikázaný; a ty Czertu newěř / nýbrž přidrž se pisem Swatých a poslaucheg Matky Cýrkwe swaté / kteráž Diábelstwj takowému přjstup k tobě zbraňuge, o kterémž napsáno v Swatého Mathausse cap: 9. Hoc genus Dæmoniorum in nullo potest exire, nisi in oratione & jejunio. Toto Pokolenj Diábelstwj, žádnau ginau wěcy zahnáno býti nemuže gednom Modlitbau a Postem.

Tohoť se Diábel obáwa / má swé swůdce, kteřijž sobě tagné Zbory wyhledáwagi, Cýrkwe Swaté se sstijti, Pismo ffalssugi / hani nařijzenj Ducha Swatého w Cýrkwi neginače gednom yako onen Ssatanáš w Rági haněl před Ženau nařijzenj Božské, a tak gi podwedl / že nepřestáwala na onom dostatku wsseliyakých Owotcuw, a obrátila se y k tomu kteréž samé sobě zanechal Pán / ne k ginému vžitku, gednom aby skrz ně in obedientia Człowěka zachowal: což kdyby byl Adam zdržel, nebylby nad námi hřijch panowal. O tom Diábel wěda, chytře se o to pokusyl, aby Człowěka w neposlussenstwij přiwedl / yakož y toho dowedl. A proto aby délegi nad námi wůle swé neprowozowal, dáwa nám znát Pán skrz Pismo swaté / abychom poslussenstwj pilně zachowáwali, o čemž čteme 1. Regum cap: 15. Nunquid vult Dominus holocausta & victimas, & non potius ut obediatur nomini Domini? Zdaliž Pán wjce potřebuge offérowánj / nežli abysste po-

slussnj

ſluſſnj byli gménu Páně?

Vwozuge to w paměť Swatý Pawel, cap: 5. ad Romanos; per inobedientiam unius hominis, peccatores constituti ſunt multi: Skrz nepoſluſſenſtwj gednoho Człowěka, mnozy hřiſſnými včiněnj gſau! wſſickni muſyme trpět pro předka naſſeho Adama / w čemž neobmeſſkáwa ſwého Satanáš / wjce a wjce nám hřjchůw přimnožuge / vkazuge w Cýrkwi Kněze zlého / poſlauchati ho odrazuge / wſſak ty newěř gemu / nehleď na ſkutky Kněžſké / nýbrž poſlauchey naučenj geho: Nebo y w Starém Zákoně poručenj geſt takowé, o němž čti ſobě Devt: caput 17. Et facies quodcunque dixerint tibi, qui præſunt loco quem elegerit Dominus, & docuerint te juxta legem ejus, ſequerisque ſententiam eorum. A činiti budeš cožkoli poručj tobě ti, kteřjž budau na mjſtě, kteréž ſobě wywolj Pán / a naučenj tobě dawati budau wedle Přikázanj geho, a budeš náſledowati zdánj gegich. Spaſytele naſſeho ſlowa máme v Swatého Mathauſſe cap: 23. kdež takto mluwiti ráčj. Super Cathedram Moyſis ſederunt Scribæ & Phariſæi, omnia ergo quæcunque dixerint vobis ſervate & facite, ſecundùm verò opera illorum nolite facere. Na Katedře Mogžjſſowě ſeděli w pjſmě zběhlj Zákonjcy a Faryzeowé / wſſeckno tehdy cožkoli wám powědj zachoweyte w paměti, a čiňte / podle pak ſkutkůw gegich nechtěgte činiti.

A protož wězte yaka geſt poſlaupnoſt w Katedře Mogžjſſowě / ſeděl na nj Aaron, po Aaronowi Synowé geho pořádkem, až do přjſſtj Kryſta Pána / po Wſtaupenj Kry

sta Pána na Nebe, sedél Petr / po Petrowi Linus, po Linusowi Kletus, po Kletowi Clemens, a tak dále až do nynégssyho Biskupa Kžijmského. Kdožkoli byl na mjstě Mogžijssowém / poslauchat ho powinnj byli wssyckni wedle Zákona Starého / kdožkoli gest na mjstě Krysta Pána y toho my wewssem poslauchati gsme powinnj, cožkoli nám porauči / na to pamatowati y to činjti / zwlásstě chcemeli Blahoslawenstwj wěčné od Pána Boha obdržeti / tak yak Potomkowé Abrahama připowěd měli o kteréž in Genesi cap: 26. Kdež Pán takto mluwij k Isakowi. Et benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ, eò quod obedierit Abraham voci meæ, & custodierit præcepta & mandata mea, & ceremonias legesqꝫ servaverit. A Blahoslawenj budau w pokolenj twém wssickni Národowé Zemssti, proto / že vposlechl Abraham hlasu mého, a ostřihal Přikázanj a poručenj mé, a ceremonye y Zákon zachowal: Chce to mjti Pán aby ceremonye se zachowáwali, kteréž Cýrkew Swatá od Ducha Swatého nařizené má. Ne tak tehdy od nás žáda Postu, yako poslussenstwij a zdrželiwosti / kterážto ctnost weliká gest a znamenitá, wedle slow Swatého Jeronyma, kterýž mluwij: Mater sanitatis abstinentia, Mater ægritudinis voluptas, Matka dobrého zdrawi gest střijdmost / Matka nemocy a bolesti swáwolna rozkoš. Ale že to dokláda / pissyc ad Rusticum Monachum, modicus ac temperatus cibus carni & animæ utilis est. Z té přičiny / že Pokrm skrowný a mirný Tělu y Dussy prospěssný gest / vgimá nám některé Krmičky zbytečné za některý krátky čas,

abychom

abychom spůsobnėgssy byli ad resistendum, Mundo, Carni & Diabolo, k dánj odporu Swětu, Tělu, a Ssatanu Nepříteli nassemu/a to také pro přičinu tu, kterauž S. Augustyn mluwic o Postu takto wyprawuge: Iejunium purgat mentem, sublevat sensum, Carnem Spiritui subijcit, cor facit contritum & humiliatum, concupiscentiæ nebulas spargit, libidinum ardores extinguit, Castitatis verô lumen accendit. Půst čjsti Rozům / wyzdwihuge smysl / Tělo Duchu podmaňuge / Srdce činj skraussené a pokorné / neporádne žádosti mlhy rozhánj / nevctiwého požádanj Oheň a zapálenj vdussuge, a čistoty yasnost oswěcuge.

Podáwam to nyni k vwáženj a rozsudku twému, mug Bratře, proč se z poslussenstwij Matky twé Cýrkwe swaté wynimáš a gegim poslussným Synem býti nechceš.

Gesstě k tomu libėgssy wůnj podáwa Swatý Jeronym, takto mluwic: Iejunium non solùm perfecta virtus est, sed etiam cæterarum virtutum fundamentum, & sanctificatio, & pudicitia atq; prudentia, sine qua nemo videbit Deum. Půst netoliko dokonala ctnost gest / ale y giných wssech ctnosti Grunt a základ, y poswěcenj, y stydliwost, y maudrost / kromě, kteréž žádny nevzři Boha. Nebo dále mluwij ten též Swatý Jeronym: Quod ardentes Diaboli sagittæ, jejuniorum & vigiliarum frigore, restinguendæ sunt. Že postem horaucy střeli Ssatana obwlažené a vdussené být magi.

Nevmoři Matka Syny swé, anij ge obtjži nesnesytedlnými wěcmi / nepřikazuge Půst zachowáwati takowý, genžby sskoditi měl zdrawi lidskému/ o čemž wyprawuge

Swatý Jeronym, pissyc na List Pawla Swatého 1. Tit: cap: 5. takto: Noli bibere aquam, sed modico Vino utere &c. Prudenter enim Deus vult sibi serviri, non ut nimietate debiles fiant, & post medicorum suffragia requirant: temperandum enim est ut si fieri potest, cæptum obsequium gradatim provehatur, potius quam inconsiderantia minuatur. Nechtěg pjti Wody / Wjna střjdmě vžjweg ɽc. Nebo maudře chce Pán Bůh, aby mu slauženo bylo, ne aby zbytečnosti welikau zemdlenj, potomně v Doktoruw pomocy a Lik hledali / pozorowati na to potřebi, gestliže byt může / aby ta začata služba pořádně ponenáhlu rostla, raděgi nežliby z nessetrnosti mdlela a vmenssená, bywala. Protož Rżehoř Swatý mluwij in suo Pastorali. Iejunium sanctificare est adjunctis bonis alijs, dignam Deo carnis abstinentiam ostendere. To Matky twé Ssaffář, a Spráwce Pánu Bohu milý Swatý Rżehoř mluwij: Poswětiti Pust, gest dost činjti poručenj Cýrkwe Swaté/ to gest, poswěcenj Postu, přiložiwsse giné skutky chwalitebné, vkázati Pánu Bohu hodnau, a genu přináležitau střjdmost; A yak to včinjti máš: Mirně se posylňug / o marnostech žádných nepřemegssleg/ zbytečnými wěcmi se nezaneprazdňug, čiň milosrdné skutky, wedle možnosti twé / střjdmost Pánu Bohu milau a hodnau vkazug / když co pro tebe připraweného nedogiš, chudému deg, a zwlásstě když zto býti můžeš, a čiň wedle naučenj Swatého Rżehoře gessto mluwij: Non Deo sed sibi jejunat, qui quæ ventri ad tempus subtrahit, non inopibus tribuit, sed Ventri postmodûm offerenda custo-

dit.

dit. Ne Pánu Bohu ale sobě se postí / kterýž toho čeº nedogi chudému nepodá / ale to pro Břicho swé zachowawa. Nechť se tobě nezdá drahý ten Kus, chcessli se Pánu Bohu zalibiti: Nebo dále mluwij předpowěděný Doktor Rzehoř.

Illud jejunium Deus approbat, ut quod sibi subtrahis, alteri largiaris, ut unde Caro tua affligitur, inde egentis proximi Caro reparetur. Takowý Půst Pán Bůh schwaluge / když to co sobě vtrhneš, chudému poskytneš, aby od tud, čim se Tělo twé trápi, tim chudého bližnjho twého Tělo bylo posylněno. A wssak gesstě na tom dosti neni / potřeba se wsselikých hřjchuw co neypilněgi wystřihat / neb díj Krysostom Swatý: Qui peccat & jejunat, non ad gloriam Dei jejunat, nec se humiliat, sed suæ substantiæ parcit: Kdo se postí, a hřessy / ten nepostí se ke cti a chwále Božij / ani se tim ponižuge / ale toliko proto to činj, aby genu mnoho z Sspižerny nevbylo / a to gest hřessyti skauposti a lakomistwjm, o kterémž pisse Apostol Páně ad Ephes: cap: 5. Auaritia nec nominetur in vobis &c.

Mluwij Leo Papa, pissyc o Postu: Non in sola abstinentia stat nostri summa jejunij: haud fructuosè corpori esca subtrahitur, nisi mens ab iniquitate revocetur, & ab obtrectationibus lingua cohibeatur. Ne na samé zdrželiwosti od Pokrmuw Postu nasseho summa zaleži: ne s prospěchem Tělu Pokrmuw vgimáme, gestliže Mysl nassy od neprawosti neodwedeme, a Jazyky násse od pomlauwánj neodtrhneme.

Bonum est jejunium in oratione & elemosyna. Rozwaž

 to při

to při sobě gedenkaždý / zdaliž w čem Půst gest sskodliwý/ gestliže njm trochu Břicho mořiš, a něco také dáš kecti Božské vbohým Bratrům twým, a na Modlitbách setrwáš? Pro sebe to wsse, k wěčnému twému vžitku včinjš. Nebo prawi Cæsarius. Tale est Iejunium sine oratione & Elemosyna, qualis sine oleo Lucerna. Takowý gest Půst bez Modlitby a Almužny / yaká gest Lucerna bez Olege.

Petrus Ravennus w gednom swém Kázanj takto mluwij: Iejunium quamvis auferat vitiorum morbos, carnis amputet passiones, criminum causas propellat, tamen sine unguento misericordiæ, sine rivo pietatis, sine Elemosynæ sumptu, perfectam salutem mentibns non reponit, jejuniũ sanat, vulnera peccatorum sed cicatrices vulnerum sine misericordia non emendat. Půst sprawedliwě zachowáwany, ačkoli wsselike Wředy skutkůw bezbožných odnjma, wsselike vtrpenj Tělesné odtina, zahánj neprawosti přičiny / wssak bez Masti prawého milosrdenstwj, bez pramene Náboženstwj, bez nákladu na Almužny, dokonalé spasenj mysli nassy nepřináššy: Neb Půst vzdrawuge rány hřjchůw / ale pruhu rány bez milosrdenstwj oprawiti nemůže. Sciamus itaqꝫ, yakž mluwij Petrus Ravennus, Iejunium esse Dei arcem, Christi castrum, murum Spiritus Sancti, vexillum fidei, castitatis signum, sanitatis trophæũ. Wězme tehdy, že Půst gest Zámek Božij, Krysta Pána hrad, Zed Ducha Swatého, Křestianské wjry Korauhew, znamenj čistoty, witězstwi nad Swátosti.

Naučme se tolikéž yak se postiti magi y gini Audowé,

a neto-

a netoliko ſamé Břicho: Poſlyſſme Swatého Bernarda w Kázanj ſwém 38. mluwicýho takto: Si ſola Gula peccauit, ſola jejunet & ſufficit, ſi verò peccaverunt et membra cætera, cur non jejunet oculus á curioſis aſpectibus & omni petuſantia, ut benè humiliatus coerceatur in pœnitentia, qui malè vagabatur in culpa, jejunet Auris nequiter pruriens â fabulis & rumoribus, & quæcunq; otioſa ſunt & ad ſalutem minimè pertinentia: jejunet lingua in detractione & murmuratione ab inutilibus & varijs atq; ſcurrilibus verbis, interdum quoq; ob gravitatem ſilentij, ab ipſis quæ videri poterunt neceſſaria; jejunent manus ab otioſis ſignis & ab operibus omnibus quæcunq; non ſunt imperata; ſed & multò magis jejunet anima ipſa à vitijs, & à propria voluntate ſua. Etenim ſine jejunio hoc, cætera à Domino reprobantur, ſicut ſcriptum eſt: quia in diebus jejuniorum veſtrorum, voluntates veſtræ inveniuntur.

Geſtliže ſamé obžerſtwj zhřeſſylo, ſamé tolikéž nechť ſe poſtj, a doſti geſt: pakli zhřeſſyli y ginj Audowé / proč ſe y oni poſtiti nemagi? Nechť ſe poſti Oko pro ſwé wſſetečné wzhlidánj, y od wſſeho neſtydatého obrácenj / aby tak yak ſe nenáležitě chowalo, Pokutu za to trpělo: Nechť ſe poſti Ucho přežádoſtiwé k poſlauchánj nenáležitých a nepotřebných wěcy / což gemu netoliko k ſpaſenj, ale y k žádnemu užitku nepřiſſlo: Nechť ſe poſti Jazyk za pomlauwánj a reptánj proti Blížnjmu ſwému, a pro giné neužitečné, rozličné, nepoctiwé ſlowa / a někdy že nemluwil to, což mluwiti potřeba bylo: Nechť ſe poſti Ruce pro neuctiwé a daremné znamenj, kteréž ukazowali, a toli-

kéž

též odewſſech ſkutkuw, kteřijž negſau přikázanj. Ale y mnohém wjce nechť ſe poſtí a zdržuge Duſſe od neprawoſti y od wlaſtnj wůle ſwé: Nebo bez Poſtu takowého ſkutkowé ginj od Pána ſchwálenj nebywagi, tak yakž napſáno w piſmě: We dnech Poſtu waſſeho, nacházy ſe ke wſſemu wůle waſſe.

Ach naſtogte / že gſme neymeň neodſtaupili od zloſti a odporu Židuw oných neposluſſných Pánu / nechceme krátkemu Pokánj, yakž Swatý Bernard wyučuge, brevi jejunio jejunia ſempiterna redimere: Gehennam enim meruimus, ubi nullus unquam cibus eſt, nulla conſolatio, nullus terminus, ubi guttam aquæ dives poſtulat, & accipere non meretur. Nechcem poſtěm kráckym Puſt wěčný odbyti a wykaupiti / nechceme vznáwati, že gſme zaſlaužili wěčného Pekelného Ohně, kdež neni nikdy žádného Pokrmu, žádného potěſſenj, žádného konce / kdež Krupěg gednu Wody Boháč proſy, a neni hoden aby mu gi kdo podal. Vmēgmež tehdy vſſetřowati Puſt tento krátky, abychom vgiti mohli před tim wěčným; Bonum & ſalutare jejuniū quo æterna ſupplicia redimuntur. Dij ten též S. Bernart: Dum remittuntur peccata: Non ſolum autem ablutio eſt peccatorum, ſed etiam extirpatio vitiorum, non ſolùm obtinet veniam ſed meretur gratiam, non ſolùm delet peccata præterita quæ commiſimus, ſed etiam repellit futura quæ committere poteramus. Dobrý a ſpaſytedlný Puſt, njmž to wykaupené bywá Człowěčenſtwj od wěčného trápenj, když pro něg náležitě wykonaný odpauſſtěnj býwagi hřjchowé / a netoliko Puſt geſt ſmegwánj hřjchuw, ale y wy-

kořeněnj

kořeněnj wsselikė neprawosti / netoliko odpusstěnj zasluhuge, ale y milost a lásku / netoliko stjra hřjchy předesslé, gichžto gsme se dopustili, ale y zahánj přicházegicy, kterýchbychom se dopustiti mohli. Kterak tehdy nemáme k tomu býti naklonnj, abychom sobě někdy něco od Pokrmůw vgali? O wssem neodstaupegme od Raddy a namlauwánj těchto Mužůw swatých / kteřjž tak také žiwi gsauce, Kralowstwj Nebeské obdrželi: Přidržme se Postu toho / vchyťme se nábozenstwj / Modlitbami Pána Boha pokornými vkrocugme: Neb skrz ten Pust to wsse obdržeti můžeme, což wyprawuge Swatý Bernart těmito slowy: Jejunium orationem, devotionem & fiduciam donat, oratio virtutem impetrat jejunandi, & jejunium meretur gratiam orandi, jejunium orationem roborat, oratio sanctificat jejunium & repræsentat Domino.

Dobrý gest Pust s Modlitbau a Almužnau: Neb Pust Modlitbu, nábozenstwj a důwěrnost daruge / Modlitbu a ctnost a sýlu k postěnj wyprossuge, a Pust zasluhuge / lásku k modlenj / Pust Modlitbu změňuge a posylňuge, a Modlitba poswěcuge Pust / takk se tyto dwě ctnosti Pánu Bohu mile ssedrugi.

A yakž wyprawuge swrchu gmenowaný Doktor Bernart: Oratio justi penetrat cœlos, ut ait scriptura: Nechť tehdy Pust náš má dwě Křjdla, njmižby se až k Nebi pozdwihowal, orationis & justitiæ; non est magnum si quis jejunat cum Christo, qui sessurus est ad mensam Patris cum Christo: Gedno Křjdlo gest Modlitby / druhé sprawedlnosti / není to wěc nepodobná / neb kdo se posti s Kry-

stem sedětí bude za Stolem Otce Nebeského s Krystem: Když bude při tobě pokora a sprawedlnost, snadno to tě potkatí může: Nebo Augustýn Swatý w gednom swém Kázanj mluwij; Iejunium verbositatem non amat, diuitias, superfluitatem judicat, superbiam spernit, humilitatem commendat, præstat homini seipsum intelligere, quod est infirmum & fragile. Neoblibuge sobě Pust mnoho mluwenj ani bohatstwj / zbytečnost rozsuzuge / pohrdá peychau / pokoru schwaluge, a činj že Člowěk sám sebe vznáwa / a to gest Člowěku welmi wěc nemožná.

Řekne tuto některý zauffalec / powolim yá k Postu tomu, který sobě sám vložím / ale k tomu nepowolím, který Kněži vstawili / poněwadž Pust má býti wedle slow Ewangelitských skrytý před Lidmi, a toliko samému Bohu wědomý: kdybych se Čtyrydcetí dni postil / nečinilbych wedle wůle Krysta Pána / neb to gest Kněžské a Papežské vstanowenj. Na tok powim gest iže k tomu nepowolíš / nepowolug ani k žádné wěcy, kteréžkoli Krystus Pán k Spasenj Cýrkwe swé nařjdil, a giž wssecko to s Mistrem twým Ssatanássem rcy býti daremné wymyssleni.

Včinil to sám Pán Stwořitel Nebe y Země, yakž máme přjklad na Mogžijssowi a Eliassowi / stwrdil to sám Spasytel náš, který se postil Čtyrydcetí dni a Čtyrydcetí nocy / a poručil Cýrkwi swé, aby wedle přjkladu daného kráčela / tak činjc yak on činil. Gestliže newidjš a neb widětí nechceš Pjsma a swědectwj / poslijš aspoň co tobě mluwij Swatý Bernart. Sive Deus, sive homo Vicarius Dei mandatum quodcunque tradiderit, pari profectò obse-

quendum

quendum est cura, pari reverentia deferendum, ubi tamen Deo contraria non præcipit homo. Cožkoli kud Bůh, kud Náměstnjk Božij poraučí, gednostegnau to pilnosti wykonáwati náleži / w gednostegné poctiwosti to mjti slušy zwlásstě když Cžlowěk nic protiwného Bohu neporaučí.

Augustýn Swatý nápodobně mluwij: quisquis præceptis Ecclesiæ non obtemperat, reus est & debitor pœnæ: Kdo žkoli přikázanj Cýrkwe Swaté neni posluſſný, winen gest, a hoden trestánj.

Rzehoř Swatý na ty gesstö Cýrkwe swaté poslauchati nechtegi takto řjčí: Præceptis Apostolicis non dura Superbia resistatur, sed per obedientiam quæ à sancta Romana Ecclesia & Apostolica authoritate jussa sunt, salutiferè impleantur, si ejusdem Sanctæ Ecclesiæ (quæ est caput nostrum) communionem habere desideratis. Poručenj Apostolskémů odpornau peychau nechť se žádny neprotiwi/ ale to cožkoli od Cýrkwe Swaté Rzijmske poručeno a nařijzeno gest, spasytedlně nechť se wyplňuge / zwlásstě gestliže té swaté Cýrkwe Božij, (kteráž gt hlawau nassy) společnost mjti žádate. Netáhne tebe Cýrkew Swatá k takowému nesnesytedlnému Postu, yaký vkázali oni dwa Mužj Pánu Bohu pro posluſſenstwj a zalibenj / ano k takowému, yaký snesl Spasytel twůg pro Spasenj náſſe: Nebo wj že Přirozenj twé toho snesti spusobem žádnym nemuže; střijdmosti od tebe žáda, a snad samého wyhledáwa wjce posluſſenstwj. Dáwať naučenj aby w těch Cžtyrydcýti dnech obzwlásstně zanechal Ožralstwj a giných skutkůw

nenáležitých / zanecheg smilstwa, zanecheg kwasu a hodowánj, kterémuž s přiwykl / zanepražďňug se činy Pánu Bohu libými, modlitbami častými, a ginými milosrdnými skutky / a to wsse k twému dobrému činjti poraučí: W čemž gestliže ginepostechneš, těžce od Pána Boha sauzen a káran budeš, mluwij Swatý Ambrož w Kázanj kteréž včinil na Půst genž slowé w Cýrkwi Swaté Quadragesima, takto:

Quamvis abstineat quis certis diebus, quamvis dulcia alimenta non sumat, non tamen illius fertur acceptum jejunium, qui non jejunat quadragintá diebus: pudet dicere, senes & aniculæ quadragesimam faciunt, divites juvenesq; non faciunt. Ačkoli by se kdo střjdmě chowal za některéé dny gisté, anižby Pokrmůw rozkossných vžiwal / nic méně takowý geho Půst přigemný neni Pánu Bohu, když se nepostí za Cžtyrydceti dnj: Sstudem to mluwiti musym / Dědkowé staři a Baby Půst zachowáwagi / Boháčowé a mladi nezachowáwagi. Gedenkaždý takowý s welkau poctiwosti očekáwa dne Swatého Welkonočného, kterýž k němu přistupuge, Tělo swé neledayaks sužugic a postem trápic. Nam sicut reliquo jejunare præmium est; ita in quadragesima non jejunare peccatum est; illa enim voluntaria sunt jejunia, & ista necessaria; illa de arbitrio veniunt, ista de lege; ad illa invitamur, ad ista compellimur. Nebo w giný čas postiti se, odplata gest / času pak Postu, genž slowé Quadragesima, nepostiti se hřjch těžký gest: giný Půst dobrowolný gest / ale tento potřebný / giný z dobré wůle pocházy tento z přikázanj / giný nám zachowati radí,

a k tomu

a k tomuto nuti: Dale miluwy k tem, kteříž sobě Postu toho něyakau částku podle wůle swé wybiragi, yako pul Postu, geden Teyden 2c. w takowý smysl.

Qui constitutum numerum una die manducando prohibita præterit, non ut unius diei violator accusatur, sed ut totius quadragesimæ transgressor arguitur. Kdo vstanowený počet dnuw dne gedno° gedauc Krmě zapowěděné zrussy, ne yako russytel dne gednoho obžalowán býwa / ale yako wsseho Postu přestupnjk trestán býti má.

Tak tehdy rozuměg a wěz / že Pust tě poručenjm Cýrkwe Swaté wykonáwan býti má / kterýžto Pust, mugmilý Cžechu od Osmi Set Let oni slawnj Předkowé twogi gednomyslně zachowáwali, a k němu se s welkau vctiwostj připrawowali, tak yakž na wlastnj Syny této Cýrkwe Swaté náleželo; neměli oni gednom geden Křest, gednu wýru / takowým bohatstwjm obdařenj yaké žádne Králowstwj nemělo; otwjral gim Pán Bůh Zemi, z njžto poklady brali takowé / yakých žádny Národ mjti nemohl / Zlata, Střjbra hogně: Co tu mám připominati Aurody wsselikého Obili / yaká geho byla hognost: wjce mohl gediný Sedlák, nežli w tom wěku několik Zemanuw, Čželádky wychowati / a to wsse pocházelo z požehnánj Páně, pro gich dobrotu, pobožnost a posslussenstwj: Nyni gedenkaždý těměř sobě w Domu swém Kazatelem / poraučí sobě ledakomus Slowo Páně od ledakohos napsané a podane čjsti, gestliže sám neumi / a na tom wssecko nábozenstwj, wssecko Spasenj Dusse swé záležeti rozumi. O rozume rozume / opustil gsy Boha / opustil gsy Cýrkew swatau geho:

protož on tebe také opuſtil/zawřel Zemi w nitř y ſwrchu/ nic ti nedáwa, nic ti nerodi, neopauſſtěg obyčege ſtarobilé, nýbrž přidrž ſe gich zewſſy možnoſti, a pamatug pilně na ſlowa Swatého Joba cap: 12. In antiquis eſt ſapientia, & in multo tempore prudentia: Při ſtarých Otcých waſſých byla maudroſt, a w dáwnem onom nařjzenj od Sſeſtnácte Set Let Cýrkwe Spaſytele naſſeho oppatrná rozſſaffnoſt, kteráž ſwým pořádkem wždycky kráčj: Kdo neni z Boha, ten o nj nedbá, toliko ſe taula po diábelſkých Kaplíčkách; proto tebe napomjná Doktor geden piſma Swatého Cæſarius: alijs diebus jejunare aut remedium aut præmium eſt; in Quadrageſima vero non jejunare peccatum eſt: alio tempore qui jejunat accipiet indulgentiam, in ijs diebus qui poteſt & non jejunat, ſentiet pœnam. Giné dni poſtiti ſe/ neb léčenj geſt, neb odplata; Puſt pak quadrageſimæ nezachowáwati, weliký a těžký hřjch geſt: giného čaſu kdo ſe poſtí, doſtane něyakého odpuſſtěnj hřjchuw ſwých/ale w tyto dny kdo ſe nepoſtí a poſtiti ſe může, vcýtí těžké treſtánj.

Obawegme ſe tehdy takowého nepotřebného treſtánj/ kteréhož ſe vwarowati můžeme, nebo mluwj Ambrož S. Iejunium mors eſt culpæ, excidium delictorum, remedium ſalutis, radix gratiæ, fundamentum caſtitatis, hoc gradu ad cum citius pervenitur, hoc gradu antequam curru Elias aſcendit. Mrzy Sſatana takowi vžitkowé Poſtu tohoto/ a proto geg zachowáwati zbraňuge; wí o tom že Puſt geſt Smrti hřjchuw, odwrženjm neprawoſti, lekařſtwí k ſpaſenj, kořenem láſky, gruntem čiſtoty: tim krokem rychlegi ku Pánu přiſtup mjti můžeme, tim krokem prwe

Eliaš nežli na Woze do Nebe wstaupil.

A protož chcemeli se zalibiti Pánu Bohu Postem, čiňme tak yak nám naučenj dáwa Swatý Augustýn w Knihách těch kteréž napsal de Spiritu & Anima, takto mluwic:

Si volumus Deo placida exhibere jejunia, simus in oratione continui, in judicijs justi, in amicitia fideles, in injurijs patienres, in contentionibus temperati, turpiloquia fugientes, adversus iniqua constantes, in convivijs continentes, in charitate simplices, inter subdolos cauti, condolentes tristibus, contumacibus resistentes, in suspicionibus parci, inter maliloquos taciti, inter humiles coæquales.

Chcemeli se zalibiti Pánu Bohu w Postu nassem, budme w Modlitbach vstawičnými, w Saudech sprawedliwými, w přjzni wěrnými, w křiwdách trpěliwými, w hádanj mirnými, proti zlým skutkum stalimi, wystřihagicy se od nestydatého mluwenj / w hodowánj střjdmými, w láske sprostnými, mezy chytráky rozssaffnými / magic litost nad smutnými, odpor činjc nevstupnými / w podezřenj skrownj / mezy zlé mluwicými mlčicými / mezy pokornými budme gim napodobnými.

Ambrož Swatý w Kázanj swém tolikéž naučenj dáwa, abychom se k Postu tak chwalitebnému a prospěssnému přistrogiti vměli, a to těmito slowy: Quid prodest jejunare visceribus & luxuriari venationibus? abstinere á cibis, & errare peccatis? an putatis illum jejunare fratres, qui primo diluculo non ad Ecclesiam vigilat, non beatorum Martyrum loca perquirit sancta, sed surgens congregat servulos, disponit retia, canes producit, saltus sylvasq; perlustrat, ser-

vos

vos inquam secum protrahit, fortasse magis ad Ecclesiam festinantes, & voluptatibus suis peccata accumulat aliena, nesciens reum se futurum tàm de suo delicto, quàm de perditione servorum.

Kaký gest vžitek Postu toho, postiti se a marnosti zaneprazdňowati? Zdržeti se od Pokrmuw, a bláuditi w hřjchách? Rozumiteli aby se takowý postil, kterýž ráno wstana / ne do Chrámu Páně pospichá, ne mjsta Blahoslawených Mučedlnjkuw nawsstěwuge / ale hned rannjm gitrě Služebnjky swoláwa, Syti rozkláda, Psy swazuge, po Polich a Lesých běhá, Služebnjky také s sebau wywede / kteřjžby snad byli radějí do Kostela ssli, a skrz swau rozkoš marnau giných hřjchy sobě přiwlastňuge, neyméň nato nemyslic, že y z toho powinen bude Pánu Bohu Počet včinjti, že Služebnjky k hřjchu přiwozuge, neginače gedno yako za swé wlastnj hřjchy.

A protož má každý pozor na to mjti dobrý / yak se sprawowati má s Cželádkau swau, aby gi w tom překážky nečinil, k čemu ona chuť má, a zwlássté k službě Božj, a neywjce času toho / kterýž se wssý pilnosti od gednoho každého náležitě wykonáwan býti má, yakž mluwj Swatý Augustýn. Quadragesima summa observatione est observanda, ut jejunium in ea præter dies Dominicos, qui de abstinentia subtracti sunt, nisi quem infirmitas impedierit, nullatenus solvatur, qui ipsi dies, decimæ sunt anni. Se wssý pilnosti Pust zachowáwan býti má / tak aby žádného dne zrussen nebyl, kromě dnuw Nedělnjch / kteřjžto dnowé wyňati gsau od takowé střjdmosti: wynimagi se tuto y ti,

gessto by

gesstoby nemocnj byli / giný pak žádny toho přestaupiti nemá / neb ti dnowé gsau yako desátky ročnj Pánu Bohu oderwzdáwane.

Wjš tehdy a znáš giž přičinu, pro kterau Pust Cžtyrydceti dnuw zachowáwati poručeno / wěz tolikéž že nazwán gest Quadragesima pro Cžtyrydceti dnj, kteréž se Krystus Pán, Mogžjš a Eliáš postili / a že skrz ty Cžtyrydceti dni wsselika wzácnost a wůle Přikázanj Božyho skrz čtwery Knihy Ewangelium se wyplňuge: A tak hodná wěc abychom my přes ty Cžtyrydceti dni potrápili Tělo náše, a yako desátky Roku celého oddali / poswěcugice geskutky dobrými a vtrpenjm Břicha nassého. Ptal liby se kdo z dobrých a poslussných Synuw Cýrkwe, kdyby se mu w takowý Krag zageti přitreffilo, kdežby Postu nezachowáwali podle pořádku Cýrkwe Swaté, co by činjti měl: takbych gemu na to odpowěděl yak pisse ten též S. Augustýn ad Ianuarium takto:

Mater mea Mediolanum me secuta, invenitq; Ecclesiam non jejunantem Sabatho; cæperat fluctuare quid ageret: Tunc ego consului de hac re Beatissimæ memoriæ Ambrosium Episcopum: at ille ait, cùm Romam venio, Sabbatum jejuno, cum Mediolani sum, nõ jejuno: sic & tu, ad quamcunq; Ecclesiam fortè veneris, ejus morem serva, si cuiquam non vis esse scandalum, nec quenquam tibi. Hoc cum matri renuntiassem libentèr amplexa est.

Matka má gela do Medyolánu, a tam zastala Cýrkew to gt shromáždenj Lidu kteréž se nepostilo w Sobotu / y počala pochybowati co by činjti měla. Radil gsem se o to

s Blahoslawené pamětí Biskupem Ambrožem, kterýž mi na to řekl: když do Ržjma přigedu, w Sobotu se postjm / když gsem w Medyolánu, w Sobotu se nepostjm: tak také y ty, k kterékoli Cýrkwi s náhodau přigdeš, obyčeg gegi zachowáweg / gestliže komu nechceš býti pohoršenjm, ani tobě také žádny. To když gsem Matce mé oznámil / ráda k témuž powolila. Kratkost tehdy času pocestnému neškodí / wšak pamatowat slussý na onen Werš Proverb: cap: 3. in omnibus vijs cogita illum & ipse diriget gressus tuos. Dáť on tobě Pokrm, neb takowau žřjdi hospodu w kteréž od těžkého hřjchu sprossten budeš.

Přidáwagi též Doktoři Swatí něco wjce toho Postu, a neb snád Wechtost samá Cýrkwe Swaté Sprawcum swým: o čemž čteme distinctione quarta v Swatého Řehoře, kterýž pisse. Aug: Anglorum Episcopo takto mluwij: Deniq; Sacerdotes & Diaconi & reliqui omnes quos dignitas Ecclesiastici gradus exornat à quinquagesima propositûm suscipiant jejunandi, quo & aliquid adpensum sanctæ institutionis adijciant, & eorum qui in Laicali ordine consistunt, observantiam, sicut loco ita & religione præcellant. De ipsa vero die Dominica hæsitamus, quid nam dicendum sit, cum omnes Laici & sæculares illo die plus solito cæteris diebus accuratius cibos carnium appetant, & nisi quadam aviditate usq; ad medias noctes se ingurgitent, non alitèr se hujus sacri temporis observationem suscipere putant, quod utiq; non rationi sed voluptati, imo cuidam mentis cæcitati adscribendum est; unde nec à tali consvetudine averti possunt, & ideo cum venia suo ingenio relinquendi

sunt,

sunt, ne forte pejores existant, si á tali consvetudine prohibeantur (ut enim ait Salomon Proverb: 30. qui multùm emungit elicit sanguinem) par autem est, ut nos qui his diebus a carnibus animalium abstinemus, ab omnibus quoque quæ sementinam trahunt originem carnis jejunemus, à lacte videlicet, caseo & ovis.

Kněži, a giní wssickni, kteříž wzáctnost Kostelnj Wrchnosti ozdobuge, od Neděle Masopustnj začátek toho Postu včinjti magi / aby tim něco k vstanowenj pobožne přidali / a ty gessto w switském Stawu pozustáwagi, yak mjstem, tak y náboženstwjm přewyssowali. O Neděli pak samé pochybugem / cobychom o [illegible] řjcti měli / poněwadž wssickni Duchownj y Swětssti wjce nežli giných dnuw Masa gsau žádostiwi / njmžto gestližeby se až do pulnocy neobžirali, nenáležitě se ten čas Swatý přigimati mjni / což nerozumu, ale swýwolnosti něyaké, neboližto něyakému zaslepenému smyslu připisowati musyme: Protož ani od takowého obyčeje odwedenj býti nemohau, w kterýmž ge s odpusstěnjm zanechati musyme / aby snad horssymi včiněnj nebyli, kdybychom gim toho zbraňowali. Neb mluwij Ssalomaun: kdož mnoho chce wysáwati, Krew wytáhne.

Hodná pak wěc gest / abychom my kteřjž se těchto dnj zdržugeme od Masa, zdržowali se y ode wsseho giného, což od Masa pocházy / to gt, od Mleka, Seyra a Wagec. Tu gedenkaždý rozezneg / yaká se křiwda děge těm, kteřjž na Cýrkew Swatau obecnau nařikagi pro vstanowenj takowého Postu, kterážto Cýrkew Matka násse roztahuge

Křijdla swá/ neginác neż yako Slepička, kteráž zakrey- wá Kuřátka swá aby gich Krkawcy a Nepřátele Božij nepohltili/ vkazuge cesty, nimiž když kráčeti nechtěgi/ co se gim giného řjcti má/gednom to což Apoštol Páně mluwij: qui sordet sordescat adhuc.

Nic méně nelze mi tuto pominauti, naučenj a Raddy Leonis Papæ, kteréž dáwa w Kázanj swém de adventu, takto mluwijc: Paternitatis affectu dilectionem vestram admonemus, ut Iejunium fructuosum vobis Elemosynarum largitate faciatis, gaudentes quod per vos Dominus pauperes suos pascit ac vestit, quibus utiq; posset eas quas vobis contulit tribuere facultates, ubi pro ineffabili misericordia sua & illos justificaret de patientia laboris, & vos de opere charitatis. Z Otcowského k wám nakloněnj wás napomináme, abysste sobě činili Pust prospěssný Almužny hognosti, z toho se radugice/ že skrz wás Pán swé chudé krmi a přjodiwá/ kterýmžby také mohl to kteréž wám dal Bohatstwj dáti/ wssak z newyprawitedlného milosrdenstwj swé°, aby y ononý osprawedlniwěl pro trpělliwost w nauzy/ y wás z včiněné lásky, to tak sprawowati ráči.

Ten tolikéž Leo Papa, w Kázanj kteréž včinil na Neděli Prwnj to° Postu Quadragesima gmenowané°, takto mluwij: Quid enim potest esse efficaciùs jejunio cujus observantia appropinquamus Deo, & resistentes Diabolo vitia blanda superamus: semper enim virtuti cibus Iejuniũ fuit: de abstinentia deniq; procedunt castæ cogitationes, rationabiles voluntates, salubriora solatia, & per voluntarias afflictiones, Caro concupiscentijs moritur, Virtutibus Spiritus

inno-

innovatur. Sed quia non solo jejunio Animarum noſtrarũ ſalus acquiritur, jejunium noſtrum miſericordijs pauperum ſuppleamus; Impendamus Virtuti; quod ſubtrahimus voluptati, fiat refectio pauperis, ábſtinentia jejunantis, ſtudeamus Viduarum deffenſioni, pupillorum utilitati, lugentium conſolationi, diffidentium páci, ſuſcipiatur peregrinus, adjuvetur oppreſſus, veſtiatur nudus, foveatur ægrotus, ut quicunq; veſtrûm de juſtis laboribus autori bonorum omniũ Deo ſacrificium hujus pietatis obtulerit, ab eodem Rege cœleſti, præmium percipere mereatur.

Nebo co může býti včinliwěgſſyho nad Puſt: kteréhož zachowánjm přiſtupugeme ku Pánu Bohu, a odporugice Diáblu nad neprawoſtmi ſwitězugeme: wždycky to byla krmička ctnoſti Puſt: z ſkr,dnoſti pocházegi čiſtá myſſlenj, y rozumné žádoſti / zdrawěgſſy potěſſenj / ſkrz dobrowolné ſauženj Tělo ſe vmrtwuge a ctnoſtmi ſe Duch obnowuge. Ale že netoliko ſamým poſtem Duſſem naſſym ſpaſenj ſe wyhledáwá; Puſt náš miloſtdnými ſkutky poſylňugme / degme to ctnoſti, co gſme vgali ſwýwolnoſti / nechť ſe tim poſylnj chudij, od čeho ſe zdržuge ten, genž ſe poſtí / pečugme o ochranu Wdow, o Syrotkůw vžitek, o potěſſenj ſmutných, ó pokog zauffagicych / přigímegme poceſtné, pomáhegme vtiſkaným, přioděgme nahé, neopauſſtěgme nemocné / aby geden každý, kterýžby z ſprawedliwé prácy půwodu wſſeho dobrého Bohu takowé offerowánj pobožně včinjl a dal, od téhož Krále Nebeſkého hognau odplatu wzal. A to napſáno máš o Poſtu tom, kteréhož očekáwame / degž to Pane Bože w Trogicy gediný / abychō

geg tak wykonati mohli, yak nám Cýrkew ſwatá Matka naſſe poraučí, a piſma ſwatá wyvčugi.

Ale geſſtě ſe nám ničeho nedoſtáwa k Poſtu tomu / zeptegme ſe Matky naſſy Cýrkwe Swaté / onať nám oznámi, onať nás naučí, yako Matka ſwé Syny: Neb geſt giž kdo málo na tom má, žeſlyſſy hlas gegi: Emendemus in melius, nechť poſlechne Swatého Pawla mluwjcýho ad Corin: 1. cap: 5. Neſcitis quia modicum fermentum totam maſſam corrumpit: Newjtelij že maličko Kwaſu wſſecko Těſto w Djži poruſſy: a proto napomjná. Expurgate vetus fermentum, ut ſitis nova conſperſio. Wywrzte z ſebe ten ſtarý Kwas, abyſſte byli nowym pokropenjm: ſnadnoť ſe domyſlit / který to geſt ten zlý a ſtarý Kwas, totiž zloſti naſſe, hřjchy naſſe / od njchž, yakbychom ſe mohli wyproſtiti, y to od Cýrkwe ſwaté zwjme / ona oznámi nám, ona vkáže nám; a to bude čáſtka Druhá toho Poſtu naſſeho.

Druhá Cžáſtka Poſtu geſt Spowěd / kteráž, yakby nám byla proſpěſſná, z piſſe njže doložených wyrozuměno býti může.

NAme to nařjzenj od Spaſytele naſſeho w piſmě Ewangelitſkém doſti yaſně wypſané, wſſak ſnad někteři takowi gſau, geſſto Ewangelia nemnoho ſobě wáži a na Starým Zákoně s prwnegſſy oſnonau Cýrkwi přeſtáwagi / ale y tam o tom naleznau, yako

neyprwe Numeri cap: 5. kdež Pán k Mogžýšowi mluwiti ráčí takto: Loquere ad filios Israhel, Vir sive mulier, cum fecerint ex omnibus peccatis quæ solent hominibus accidere, & per negligentiam transgressi fuerint mandatum Domini atq; deliquerint, confitebuntur peccata sua.

Mluw k Synum Izrahelským / Muž neb Žena když co včinj ze wssech hřijchuw, gessto se Lidem přitreffugi, a skrz nedbanliwost když přestaupi Přikázanj Páně / spowidat se budau z hřijchuw swých. Tu vznáweg, že se spowidati poručil Pán / konečně ne Muži před Ženau / ani Žence před Mužem / ale před Služebnjkem Páně w Chrámě geho / neb to gest wlastnj poručenj Páně, aby tak se činilo, o čemž y in Levitico cap: 13.

Leprosus adducetur ad Sacerdotem vel ad unum filiorū ejus quemlibet. Tot hle poručenj Božské / Malomocný / to gest, mrzutosti hřijchuw pesskwrněný přiweden bude k Knězy aneb některému z Synuw geho.

Ecclesiastes tolikéž napomjná w Rozdýlu čtwrtém. Non confundaris confiteri peccata tua, & ne subijcias te omni homini pro peccato. Nestyd se spowidati z hřijchuw swých, a nepoddáweg se každému Člowěku pro hřijch: a w Rozdýlu 17. dý. Confiteberis vivens & vivus, & sanus confiteberis & laudabis Deum & gloriaberis miserationibus ejus, quoniam magna misericordia Domini, & propitiatio illius convertentibus ad se. Spowidati se budeš žiwý / to gest, když gsy neyssťastněgssy w žiwobytj twém, zdrawý gsa spowidati se budeš, to gest, k tomu se dobře přistrogiwssy na Srdcy twém, a chwálit budeš Pána, a

chlubit

chlubit se budeš milosrdenstwjm geho / nebo weliké gest milosrdenstwj Páně, a welká láska k těm kteřjž se k němu nawracugi.

Měgte se na péči, mogi Czechowé, a vwažugte lásku Pána Boha swého, a w těch Cztyrydceti dnech wyhledá wegte ho / gestliže chcete aby on zachowal wás w wsseli kým sstěstj Roku toho, před Mornj ranau ochranil, a Aurodu wywedl hognau z Země wassy y Roku tohoto / poněwadž dnowé gmenowanj w prostředku Roku položené gsau.

Odwrhnětež ten starý Kwas starých neprawostj a hřj chuw / abysste byli nowým pokropenjm Boha Stwořitele swého. Neb Ssalomon mluwij in Proverb: cap: 28. Qui abscondit scelera sua non dirigetur, qui autem confessus fuerit & reliquerit ea, misericordiam consequetur.

Kdo zakregwa hřjchy swé, nebude sprawen / kdož pak z njch se wyznáwa a opustj ge, milosrdenstwij v Pána dogde.

Stwořitel Nebe y Země, opatřik byl rácil Lid swug wybraný wewssem dokonále, a dokawád hleděli a pilni byli cest Páně, we wssem se gim wedlo sstiastně.

Spasytel náš wykonawssy pořádek spasenj nasseho, to wsse potwrdil: máme napsáno v Swatého Mathausse že to též poručiti Cýrkwi swé rácil, takto mluwic k Včedlnjkum, kteřjž gi gemu rozssyřowali, cap: 18. quæcunque ligaveritis super terram, erunt ligata & in cœlis, & quæcunque solveritis super terram, erunt soluta & in cœlis. Též slowa gsau v Swatého Jána cap: 20. & primo.

Coz-

Cožkoli rozwážete na zemi, bude rozwazano y na Nebi 2c.

Vznáš to w prawdě zauffalče newěrný, kterýž poslauchati nechceš Wrchnosti duchownj, a rádby potomně poslechl / ale giž času nebude; Gestliže tak prawiš yak napsáno v Swatého Jána; Si dixerimus quia non peccavimus. Že hřijchu nemáš, mendacem facimus eum, & verbum ejus non est in nobis, lhářem čjnjš Boha a slowo geho neni w tobě.

A protož mluwij Swatý Ambrož w Kázanj gednom kteréž napsal o Pokánj w těchto Cžtyrydceti dni. Ecce nunc tempus acceptabile adest, in quo confessio animam à morte liberat, confessio aperit Paradisum, confessio spem saluandi tribuit, unde Scriptura dicit Isaj: cap: 43. dic tu iniquitates tuas, ut justificeris; his verbis ostenditur, quia non meretur justificari, qui in vita sua noluit peccata confiteri: illa ergo confessio nos liberat à morte quæ fit cum pœnitentia. Ey hle nyni čas gest přigemný, kteréhož spowěd Dussy od Smrti wyswobozuge, spowěd Rág otwirá / spowěd naděgi k spasenj dáwa, a protož mluwij Izayáš: powěz ty neprawosti twé, aby byl osprawedlněn / těmi slowy vkazuge/že neni hoden ospraweblněnj, kterýžby se za žiwobýti swého spowidati nechtěl. Trochu nijžegi mluwij ten též Doktor Swatý Ambrož, hæc sunt veræ humilitatis insignia, iniquitatem suam quemq; cognoscere, & cognitam voce confessionis aperire. Toto gest prawdiwé pokory znamenj / poznati neprawosti swé, a poznawssy ge hlasem spowědi vkázat a otewřit.

¶ Rzekneš konečně na to: Ra se spowidam w Srdcy Pánu Bohu swému / on dobře swědom gest a powědom Srdce mého; ale pozorug na to co Swatý Augustýn pisse. Z. Nemo dicat occulte, ego pœnitentiam apud Deum ago, novit Deus qui me agnoscit, quia in corde meo ago. Ergo sine causa dictum est, quæ solveritis in terra, erunt soluta in cœlo; ergo sine causa datæ sunt claves Ecclesiæ. Tok tehdy nepotřebně a bez příčiny powěděno Cýrkwi Páně / cožkoli rozwážete na Zemi, bude rozwázano y na Nebi, nadarmo tehdy dané gsau Klijče Cýrkwi. A z té příčiny tě wyskřihá Ambrož Swatý libro de pœnitentia. Non potest quisquam à peccato justificari, nisi peccatum antè fuerit confessus: Žiádny nemuže býti od hřijchu osprawedlněn, lečby prwe z hřijchu se wyznal.

Potřebnát gest a welmi potřebná spowěd / o kteréž mluwij Casiodorus pissyc na Žialm 77. O beata confesio, quæ æternum tollis opprobrium. Nam quicquid reatuū invenerit pœnitentia perpetuis sæculis reddit absolutum. O Blahoslawená spowěd kteráž zaháníš a odnjmáš wěčné potupenj / nebo cožkoli neprawosti zastane Pokuta, to na wěčné časy wnjweč obracuge / a dále lib: j. cap: 12. Confesio sanat, confesio justificat, confesio donat peccanti veniam, omnis Spes in confesione consistit, in confesione locus misericordiæ est, nulla tàm grauis est culpa, quæ per confesionem non habeat veniam. Spowěd vzdrawuge, spowěd osprawedlňuge, spowěd odpusstěnj hřissnému dáwa, wsselíká naděge na spowědi záleži / w spowědi misto milosrdenstwj gest, neni tak těžkého hřijchu / kterýžby skrz

spowěd

spowěd nemčl mjti odpuſſtěnj. Proč ſe gi tehdy ſſtjtime? Proč ſe gi oſtegchati máme?

Augustýn Swatý wyſtřjha nás takto: O homo quid times confiteri? illud quod per confeſsionem ſcio, minus ſcio, quam illud quod neſcio: cur confiteri erubeſcis peccata tua, peccator ſum ſicut & tu, homo ſum, humani à me nihil alienum. Confitere homo homini, homo peccator, homini peccatori, elige quod vis, ſi non confeſſus lates, inconfeſſus damnaberis: ad hoc Deus exigit confeſsionem, ut liberet hominem humilem, ad hoc damnat non confitentem, ut puniat ſuperbum. O člowěče co ſe oſteychaš wyznati hřjchy ſwé? to co wjm ſkrz ſpowěd mýň wjm nežli to čeho newjm; proč ſe ſpowjdati ſtydiš? hřjſſny gſem yako ty, gſem Cžlowěk tobě rowný / ſpowjdeg ſe Cžlowěče před Cžlowěkem, ſpowjdeg ſe Cžlowěče hřjſſný Cžlowěku hřjſſnému, wyber ſobě cožkoli chceš / geſtliže opowrhna ſpowěd zatagiš, yako neſpowjdaný potupen budeš: ktomuk Pán Bůh vſtanowil ſpowěd aby wyſwobodil Cžlowěka pokorného / a proto zatracuge neſpowjdagjcýho ſe, aby káral hřjſſného.

Diwi ſe tomu Doktor Caſsiodorus piſſyc na onen Zialm 118. Vias meas annunciavi, takto. Mira compenſatio, ſtupenda viciſsitudo, Domino ſuo propria mala dicere, & ab eodem ſalutis præmia accipere, quis non incitetur, illi ad præmium confiteri, cui non potes negare quod feceris. Diwné odplacenj, diwná odměna Pánu ſwému hřjchy ſwé wlaſtnj oznámiti / a od něho vžiti náhradu ſpaſenj wěčného; kdožby ſe nechtěl na takowau náhradu

 ſpowjdat

ſpowidat a to tomu kterémuž nemůžeš nic zapřiti / cos-koli včinil y neytegněgſſyho.

Wěz tehdy gedenkaždý ſkrz naučenj Augustýna Swatého, proč tě namlauwá Matka twá Cýrkew Swatá k ſpowědi / proto toliko ſamé, že Confeſsio eſt ſalus animarum, diſsipatrix vitiorum, reſtauratrix virtutum, expugnatrix Dæmonum; quid plura? obſtruit os inferni, & paradîſi portas aperit. Spowěd geſt ſpaſenj duſſy / roz-ptýlenj zloſti, naprawitelkyně ctnoſti, wítězytelkyně nad Diábli: Co wjce? zawírá Vſta Pekelné propaſti, a otwírá Rágſké Brány. Takowé geſt wzáctnoſti v Pána Boha / že neyhorſſymu láſku a miloſt může obgednati / tak yak piſſe Hugo Doktor pjſma Swatého de clauſtro animæ. Si veniret Dæmon ad Capitulum confeſsionis, impetrare poſſet indulgentiam remiſsionis. Sathan expulſus eſt â Capitulo cœli, Adam à Capitulo Paradiſi, Iudas â Capitulo Chriſti: In primo Capitulo fuit culpa ſuperbiæ, in ſecundo culpa inobedientiæ, in tertio culpa avaritiæ. Kdyby y Satan přiſſel k ſpowědi, mohlby vproſyti hřjchůw odpuſſtěnj: Satan wyhnán od ſpolečnoſti Nebeſké, Adam od ſpolečnoſti Rágſké / Gidáš od ſpolečnoſti Kryſta Pána; w prwnj ſpolečnoſti přičina hřjchu byla Peycha / w druhé neposluſſenſtwj / w třeti lakomſtwj ꝛc. ač ho giní wſſickni hřjchowé mrzy, y těžce ge kárati ráči / yakž to vznal onen Král Dawid, a protož na onen Zialm piſſyc Auguſtýn Swatý: Delictum meum cognitum tibi feci &c. mluwjc takto: Non operui, ſed aperui, ut operires, non cælaui ut tegeres. Nam quando homo detegit

Deus

Deus tegit, cùm homo cœlat, Deus nudat, homo agnoſcit, Deus ignoſcit: Nezakrýl gſem, Bože mug / ale zgewil neprawoſt Srdce mého / aby ty to ráčil zakrýti, nezatagil gſem aby ty to ráčil zatagiti; Neb když Člowěk zakrywá Bůh odkrywá, a když on odkrywá Bůh zakrywá / Člowěk ſe k tomu přiznáwa, a Pán Bůh odpauſſtí.

Potřeba geſt tehdy gednomu každému hledati ſobě Kněze w Cýrkwi Božý, a to takowého / o yakémž zmjnku činj Swatý Auguſtýn de pœnitentia diſtinctione 6. těmito ſlowy. Qui vult confiteri peccata ſua ut inveniat gratiã, quærat Sacerdotem ſcientem ligare & ſolvere, ne cum negligens circa ſe extiterit, negligatur ab illo, qui eum miſericorditèr & favorabilitèr monet, & petit ne ambo in foveam cadant, quam ſtultus evitare noluit. Kdo chce wyznati hřýchy ſwé / aby nalezl miloſt před Pánem, nechť wyhledáwa Kněze takowého / kterýžby uměl ſwázat y rozwázat / aby geſtližeby nad ſebau ſám nedbalým byl / zanedbán nebyl od něho, geſſto ho laſkawě napomjná a žáda / aby obadwa do Jámy neupadli / kteréž ſe hlaupy mohl a nechtěl uwarowati.

Nebo yakž mluwý Swatý Bernard piſſyc de duodecim gradibus humilitatis: Si unuſquiſq; ſe peccatorem dicit, id de ſe dicenti alteri non contradicat: Superbiæ quippe vitium eſt, ut quod de ſe fateri quis ſua ſponte dignatur, hoc ſibi dici ab alio dedignetur. Geſtliže ſe kdo hřýſſným býti uznáwa, a z toho ſe Spowědlnjku kárati nedopuſtí a poſlauchati Raddy geho ani Pokánj přigjti nechce / což geſt znamenj peychy / neb když ſám uznáwa že hřý-

ſſnjkem geſt / proč toho ſobě mluwiti nedá?

Má ſe tehdy gedenkaždý k ſpowědi tak připrawowati / aby wſſecko cožkoli zlého ſpáchal, wyznal / neb piſſe S. Jan Zlatouſtý o Pokánj. Nunc autem ſi recorderis peccatorum tuorum & frequentèr in conſpectu Dei pronuncies, & pro eis clementiam ejus depreceris, citius illa delebis: ſi verò nunc obliviſcaris peccatorum tuorum, tunc eorum recordaberis nolens, cum in toto mundo publicabuntur, & in conſpectu proferentur omnium tàm amicorum quàm inimicorum tuorum, & ſanctorum Angelorum & cœleſtium Virtutum; non enim ad David ſolum dicebat (2. Reg: cap: 12.) tu in ſecreto feciſti, ego cunctis manifeſtabo, ſed etiam ad vos omnes hoc dicitur.

Při ſpowědi pamatug na hřjchy twé, a vſtawičně před oblićegem Božijm ge wyznáweg / a pros aby tobě ge odpuſtiti ráčil. Pakli na ně zapomeneš / ſpomeneš na ně w ten čas, když wſſemu Swětu zgewené budau / předewſſemi Přáteli twými y Nepřáteli, předewſſemi Anděli a mocmi Nebeſkými: Neb ne k ſamému Dawidowi mluwiti Pán ráčil 2. Reg: c: 12. Ty gſy zhřeſſyl tegně, a yá gſem to zgewil wſſem / ale y na nás ſe to wztahuge / y nám tolikéž wſſem to mluwiti ráčil. Protož neoſtegchegme ſe té ſpowědi / poněwadž k naſſemu dobrému nařízená geſt, ſkrz kterauž Cýrkew Swatá o to vſyluge / aby o hřjſſych naſſych někdo giný newěděl, ačkoli ſe z njch winnj dáwame / gednom ſám Stwořitel Nebe y Země a Kněz ten kterémuž ge oznamugeš, dálegiť rozhláſſené nebudau / yakž o tom činj zmjnku Swatý Řehoř, a pokutu na Kněze

genžby

genžby ge proneſl vložuge ſlowy těmito. Sacerdotes ante omnia caveant, ne de [illegible] qui eis confitentur peccata ſua, alicui recitent. quod ea confeſſus eſt, non propinquis, non extraneis, neq; quod abſit pro aliquo ſcandalo. Nam ſi hoc fecerit, deponatur, & omnibus diebus vitæ ſuæ, ignominioſus peregrinando pergat. Samému to Pánu Bohu wěděti náleží, ne tak yak to zgewně činjti poraučí nowí Apoſſtolé: zapowídá Cýrkew Spowědlnjku gednomu každému pronáſſeti to, cožkoli před njm wyznáno geſt, ano poraučí na ně ani neſpomínati, ale hned na wſſecko tu geſſtě w Koſtele zapomenauti: pakliby který proti tomu včinil a něco proneſl z ſpowědi / ten aby ſwržen byl z Auřadu ſwého, a pokud žiw aby putowal po Swětě yako zhaněný a opowržený. Tak nás opatruge Cýrkew Matka náſſe / proti kteréžto Diábel wzbuzuge Lidi zlé / kteřjž diwnými wymyſſlenjmi wěřicy podwozugi, ale non prævalebunt contrà eam tyto portæ infernales, neb to připowěděl Pán Petrowi náměſtkowi ſwému, a proto S. Hilarius mluwjc piſſyc de Trinitate, hoc habet proprium Eccleſia, dum perſequitur floret, dum opprimitur creſcit, dum contemnitur proficit, dum læditur vincit, dum arguitur intelligit, tunc ſtat quum ſuperari videtur. Tu má powahu a wlaſtnoſt Cýrkew Swatá / když gi protiwenſtwjmi ſužugi kwetne / když gi vtiſkagi, rozmáhá ſe / když gi ſobě lehce wáží a ni pohrdagi / neyvžitečněgſſý geſt / když býwá obrażená, witězy / když gi ſſtraſſugi, rozumí / tehdáž yako

Skála

Skála stogi, když protiwnj Nepřátele rozuměgi že giž switězyli. Do té Cýrkwe rač nás wssecky shromážditi Bůh w Trogicy gediný. AMEN.

Pane smilug se nad nami
Kryste wyslyss nass

Cum Facultate Superiorum.

Wytisstěno w Starém Městě Pražském v Dědjce Jana Ssumana.

Léta Páně/

M. DC. I.